Complemento directo e indirecto

Co je CD a CI • český výklad • španělské příklady • A1–B1

01 Nejdřív věta, potom zájmena

CD a CI jsou **funkce ve větě**, nikoli názvy osob nebo věcí. Stejná osoba může být jednou podmětem, podruhé přímým a potřetí nepřímým předmětem. Tento pack vysvětluje funkce samotné. Umístění zájmen a se lo procvičuj v navazujícím packu Pronombres CD y CI.

Funkce	Příklad	Co výraz dělá
Sujeto: podmět	Ana lee el libro.	Ana: shoda se slovesem lee.
CD: přímý předmět	Ana lee el libro.	el libro: to, co Ana čte.
CI: nepřímý předmět	Ana da el libro a Luis.	a Luis: příjemce knihy.
Čas / místo / způsob	Ana lee en casa por la noche.	en casa: místo; por la noche: čas.

Podmět ověříš shodou

La alumna lee. → Las alumnas leen.
Podmět řídí osobu a číslo časovaného slovesa. Nemusí být první a nemusí být vyjádřen: **Leo una novela.** = podmět yo je nevyjádřený.
Me gusta el libro. → Me gustan los libros.
Podmět může stát i za slovesem. Los libros zde není CD.

Podmět neznamená vždy „ten, kdo něco aktivně dělá“. V Los libros fueron enviados je podmětem los libros, přestože knihy samy nic neposílají. Otázku „kdo?“ používej s rozmyslem.

El complemento directo

Přímý předmět • co označuje a jak ho poznat

02 CD doplňuje význam slovesa

U tranzitivních sloves CD označuje např. to, co čteme, kupujeme, vidíme, víme nebo vytváříme. Není to vždy věc, která fyzicky „utrpí děj“: **Tengo una hermana** i **Conozco a Clara** mají CD.

Jak CD vypadá	Příklad a rozbor
Věc nebo informace	Leo **una novela**. = Čtu román. una novela = CD.
Osoba s osobním a	Veo **a Clara**. = Vidím Claru. a Clara = CD.
Zájmeno	**La** leo. = Čtu ji. la = CD (una novela).
I vedlejší věta: rozšíření	Sé **que Clara viene**. que Clara viene = CD; Lo sé.

Tři pomůcky, které se doplňují

1. Slovesná vazba: leer algo, comprar algo, ver a alguien.
2. Náhrada: Leo la novela → **La leo**; Veo a Clara → **La veo**. Základní tvary 3. osoby: **lo, la, los, las**.
3. Pasivum, kde je přirozené: Clara escribió la carta → **La carta fue escrita por Clara**. CD aktivní věty se stalo podmětem pasiva.

Osobní a se typicky objevuje u určitých osob a také v některých případech u zvířat. Neznamená „nepřímý předmět“. Úplná pravidla jeho přítomnosti závisí na slovese a významu; zde používáme jednoznačné příklady.

El complemento indirecto

Nepřímý předmět • příjemce i prožívající osoba

03 Komu je něco určeno nebo koho se stav týká

CI často označuje příjemce nebo osobu, která prožívá pocit či stav. Plný výraz mívá **a + osoba/věc**; může se vyjádřit také zájmenem. Ve 3. osobě jsou základní tvary **le, les**.

Jak CI funguje	Příklad a rozbor
Příjemce	Doy una llave **a Clara**. una llave = CD; a Clara = CI.
Zájmeno	**Le** doy una llave. le = CI; una llave = CD.
Prožívající osoba	**A Clara le** gusta la música. a Clara / le = CI; la música = podmět.
Bez výslovného CD	**Le** hablo. = Mluvím k ní/němu. le = CI; CD zde není.

CI není vždy „osoba, která něco dostane“

A Clara le duele la cabeza.
Clara nic nedostává: bolest prožívá. A Clara / le = CI; la cabeza = podmět.
A Clara le gustan los libros.
A Clara / le = CI; los libros = podmět; CD zde není.

Ve větě **Le doy una llave a Clara** odkazují le a a Clara na tentýž CI. Nejsou to dva různé nepřímé předměty. S gustar v tomto vzoru klitikum zachováme: **A Clara le gusta…**. Podrobnosti o zdvojení řeší navazující pack.

No todo es CD o CI

Podmět a další doplnění • stejná osoba, různá funkce

Věta	Zvýrazněná část: funkce
Ana llega.	Ana = podmět.
Veo **a Ana**.	a Ana = CD; osobní a.
Doy un libro **a Ana**.	a Ana = CI; příjemce.
Voy **a Madrid**.	a Madrid = cíl pohybu, nikoli CI.
Pienso **en Ana**.	en Ana = předložkové doplnění, nikoli CD/CI.
Soy **profesora**.	profesora = atributo, jmenná část přísudku.
Compro un regalo **para Ana**.	para Ana = určení příjemce/prospěchu; v tomto moderním rozboru ne CI.

Důležité pro české studenty

Španělský CD a CI nepřiřazuj mechanicky podle českého překladu. Rozhoduje španělské sloveso a jeho vazba. **Veo a Clara** je CD, i když před ním stojí a. **Voy a Madrid** obsahuje cíl pohybu, nikoli příjemce.

A Clara × para Clara

Entrego el paquete a Clara.
a Clara = CI, předávám balík Claře.
Entrego el paquete a Luis para Clara.
a Luis = CI, balík skutečně předávám Luisovi; para Clara vyjadřuje, pro koho je určen. V tomto moderním rozboru para Clara není CI. Starší učebnice mohou používat širší tradiční klasifikaci.

Pruebas y límites

Proč samotná otázka nebo předložka nestačí

04 Otázky pomáhají, ale nejsou důkaz

Pomůcka	Problém a správný závěr
¿Qué?	¿Qué me gusta? → el libro. Ale el libro je v Me gusta el libro podmět, ne CD.
¿A quién?	¿A quién veo? → a Clara (CD). ¿A quién doy el libro? → a Clara (CI).
Je před tím a?	Veo a Clara: CD. Doy el libro a Clara: CI. Voy a Madrid: cíl.
Můžu to vynechat?	Hoy leo. CD není vyjádřeno. To neznamená, že leer nemůže mít CD.
Jde vytvořit pasivum?	Clara abrió la puerta → La puerta fue abierta por Clara. Ale Tengo dos hermanas pasivum běžně netvoří; dos hermanas je přesto CD.

Nespoléhej jen na jeden test

Nejprve najdi podmět podle shody a rozuměj slovesné vazbě. Pak ověř náhradou zájmenem. Pasivum použij jako podpůrný test jen tam, kde přirozeně funguje. Některá slovesa i regionální zájmenné systémy mají zvláštnosti; tato cvičení používají jednoznačný základ.

Pro učitele: vedeme studenty k rozlišení syntaktické funkce a významové role. CI nemusí být příjemce a podmět nemusí být činitel. Pojmy complemento de régimen a atributo zde stačí rozpoznat jako „něco jiného než CD/CI“; podrobné třídění může následovat později.

Analiza paso a paso

Celá věta • zdroje • jak navázat

05 Clara envía una foto a Luis por la mañana.

Část věty	Funkce	Ověření
Clara	Podmět	Clara envía → Clara y Ana envían.
envía	Sloveso	enviar algo a alguien
una foto	CD	La envía a Luis.
a Luis	CI	Le envía una foto.
por la mañana	Časové určení	Kdy se to děje?

Změň pořadí, funkce zůstává

Por la mañana Clara envía una foto a Luis.
Clara envía a Luis una foto por la mañana.
Pozice na začátku sama nedělá z výrazu podmět. Rozhodující je vazba a shoda. Pro běžné neutrální vyjadřování začni prvním vzorem.

Další krok: náhrada zájmeny

Clara le envía una foto. / Clara la envía a Luis.
Teprve až rozpoznáš CD a CI, má smysl řešit jejich společnou náhradu, umístění a zdvojení. To je úkol navazujícího packu.

Vlastní příklady a český výklad. Ověřeno 24. 10. 2026:
RAE/ASALE: GTG, complemento directo
RAE/ASALE: GTG, complemento indirecto (včetně para)
RAE: Oraciones activas y pasivas
Rozsah: základ A1–B1 s označenými rozšířeními. Třídění sleduje moderní syntaktický popis, nikoli prostý převod českých pádů.